

”Verkostoa me tarvitaan, ihmisiä ympärillemme”

4.12.2023

Verkostot ovat yrittäjille luonnollisesti tärkeitä: kontaktien kautta löydetään yhteistyökumppaneita, saadaan tietoa ja usein myös markkinoidaan. Äskettäin toteutetussa kasvuhakuisia naisyrittäjiä tarkastelevassa tutkimuksessa keskusteltiin myös verkostoista. Naisyrittäjien pohdinnoissa verkostot nähtiin voittopuolisesti positiivisena voimavarana, mutta myös haasteita tunnistettiin.

Verkostoja monella tasolla

Haastateltujen yrittäjien verkostot ovat monitahoisia. Oman lähipiirin ja oman yrityksen työntekijöiden lisäksi lähes kaikilla oli ammatillisia tai poikkiammatillisia verkostoja. Joidenkin yrittäjien kohdalla tärkeitä olivat yhteistyökumppanien muodostamat verkostot. Lisäksi hyödynnettiin mm. opiskeluajoilta periytyviä tai paikallisuuden pohjalta rakentuvia verkostoja.

Osa yrittäjistä myös osallistui aktiivisesti verkostojen synnyttämiseen ja ylläpitoon. Jotkut kokivat hyötyneensä kehittäjäorganisaatioiden ja erityyppisten asiantuntijoiden tarjoamasta tuesta. Myös asiakkaat saatettiin lukea osaksi verkostoa.

Verkostot myös limittyivät: oman yrityksen väki saatettiin kokea lähipiiriin kuuluvaksi.

Tietoa, oppia ja ideoita

Lähes kaikki haastatellut yrittäjät nostivat esiin verkostojen merkityksen tiedonlähteenä. Moni kuului oman

ammattialansa erikoistuneisiin verkostoihin ja sai niiden kautta apua käytännön ongelmiin. Kun tulee esiin ongelma tai kysymys, johon ei tiedä vastausta, verkostolta voi kysyä neuvoa tai saada tietoa.

Useimmat kokivat verkostoilla olevan myös suuri arvo uusien ideoiden syntymisessä ja jatkojalostuksessa. Verkostoista löytyy inspiraatiota mutta myös ihmisiä, joiden kanssa voi pallotella erilaisia mahdollisuuksia. Tämä koettiin tärkeäksi etenkin uutta kehittäessä. Lisäksi uuden idean toteutus usein vaati uusia tietoja ja resursseja, joiden löytämisessä ja hankkimisessa verkostot olivat eduksi. Useampi yrittäjä mainitsi verkostonsa ”konkarit”, kokeneemmat yrittäjät – heidän laajaa tietopohjaansa pidettiin arvossa.

Poikkiammatillisuuteen perustuvia verkostoja (esim. hallitustyö, paikallisjärjestöt) hyödyntävät kokivat usein oppivansa verkoston kanssa toimimisesta. Oman alan kuplasta poistuminen uudisti näkökulmaa ja toi sellaista oppia, jota ei olisi muuten osannut hakea.

Lisäksi myös oman alan ulkopuoliset verkostot saattoivat tuottaa hyvin käytännöllisiä hyötyjä: niidenkin kautta saattoi löytyä potentiaalisia yhteistyökumppaneita, syntyä suhteita tai löytyä työntekijöitä. Muutama haastatelluista yrityksistä myös teki aktiivisesti yhteistyötä verkostokumppanien kanssa esimerkiksi oman yrityksensä tarjooman tai markkinoinnin suhteen.

Verkostojen perustana ihmisten kohtaaminen

Vaikka kaikki haastatellut tunnistivat verkostojen välineellisen tärkeyden, nousi haastatteluissa vahvasti esiin verkostojen inhimillinen puoli. Vertaisverkostot tarjoavat mahdollisuuden ”päästellä höyryjä” sellaisten ihmisen parissa, joiden haasteet ja kokemukset ovat samansuuntaisia. Tällöin verkosto tarjoaa henkistä tukea ja mahdollisuuden jakaa omia tuntemuksiaan.

Haastateltujen naisyrittäjien lähestymistavassa verkostoihinsa nousi implisiittisesti esiin luottamuksen tuntu. Yrittäjät kokivat voivansa luottaa siihen, että verkostolta löytyy neuvoja ja apuja tarpeen tullen, ja sillä on itsessään suuri merkitys. Yhteisöllisyyden kokemuksella oli myös itseisarvoa, ei puhtaasti välinearvoa oman liiketoiminnan edistämiseen. Hyvä samanhenkinen porukka auttaa jaksamaan. Joillekin yrittäjille verkostojen kanssa toimiminen oli myös vahvasti paikallisuuteen kytkeytyvää. Yhdessä muiden yrittäjien kanssa alueen tai oman paikkakunnan elinvoiman eteen tehty työ koettiin mielekkääksi ja tärkeäksi.

Verkostojen haasteet

Vaikka lähes kaikki verkostoihin liittyvä pohdinta oli positiivista, jotkin yrittäjistä toivat esiin myös verkostoihin liittyviä haasteita. Erityisesti ajan puute haastoi: moni koki, että ei ehtinyt osallistua niin paljon kuin haluaisi. ”Mistä saisi lisäpäivän kalenteriin?” Näin verkostopuheeseen saattoi kytkeytyä implisiittistä syyllistymistä – verkosto oli ikään kuin huonolle hoidolle jäänyt osa yrittäjyyttä.

Verkostoissa hahmottui naisyrittäjien puheessa kaksi erilaista muotoa. Osa verkostoista on luonnostaan ja automaattisesti osa arkea (lähipiiri, oman yrityksen väki), osa taas vaatii erikseen ponnistelua, jotta verkostoon pääsee kiinni ja pysyy siinä mukana. Usein verkostot myös limittyivät, jolloin oman verkoston kautta pääsi käsiksi uusiin verkostoihin tai sama toimija tulee vastaan useammassa verkostossa.

Tutkimushanke kartoittaa naisomisteisten yritysten kasvua ja innovointia

Seinäjoen ammattikorkeakoulun ”Naiset esiin ja eteenpäin: Naisyrittäjyyden kasvutekijät maaseudulla” -tutkimushankkeen yhtenä keskeisenä tavoitteena on selvittää, miten naisten innovaatiotoimintaa voidaan edistää ja tukea. Tutkimuksessa haastateltiin 12 eteläpohjalaista naisyrittäjää. Tutkimuksen rahoittaa Töysän Säästöpankkisäätiö. Tutkimusta valottavassa sarjassa on aiemmin ilmestynyt:

Löytöretkellä yrittäjyyden ytimeen | @SeAMK-verkkolehtiNaisyrittäjien innovointi vaatii tarkempaa tutkimusta | @SeAMK-verkkolehtiMitä innovointi tarkoittaa naisyrittäjille? | @SeAMK-verkkolehti**Anmari Viljamaa**
KTT, tutkijayliopettaja
SeAMK

Sanna Joensuu-Salo
KTT, FT, dosentti, tutkijayliopettaja
SeAMK

Emilia Kangas
KTT, yliopettaja
SeAMK